

25. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Fecka na ministra hospodárstva Slovenskej republiky P. Žigu podaná 18. septembra 2017 vo veci niektorých ustanovení zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike

Martin Fecko
poslanec NR SR

Peter Žiga
minister hospodárstva
Slovenskej republiky

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 18-09-2017		
Číslo spisu: PRED5 - 629/2017		
Listy: 11-	Prílohy: 114	
RZ	ZH	LU

Bratislava 14. september 2017

Vážený pán minister,

v súlade s článkom 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov si Vám opätovne dovoľujem podať interpeláciu vo veci protiústavnosti niektorých ustanovení zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov.

Vo svojej odpovedi na moju predchádzajúcu interpeláciu v tejto veci zo dňa 17. júla 2017 ste uviedli, že Vaše ministerstvo nemieni vyvinúť žiadnu legislatívnu aktivitu v prospech obyčajných ľudí v nadväznosti na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL ÚS 42/2015 zo dňa 12. októbra 2016, keďže to podľa Vášho názoru nie je potrebné. Zároveň ste upozornili na viaceré ďalšie platné zákony, ktoré majú identický alebo veľmi podobný systém poskytovania náhrad za zriadenie vecného bremena a za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ako je systém zákona o tepelnej energetike. Hoci ste to označili za problém, vo svojej odpovedi na moju interpeláciu naznačujete, že tieto ďalšie zákony nie sú protiústavné, lebo Ústavný súd Slovenskej republiky ich výslovne neposudzoval a posudzoval len zákon o tepelnej energetike.

Dovoľte mi uviesť, že Vaše odpovede na moju interpeláciu nepovažujem za dostatočné, ale skôr za zavádzajúce a nasvedčujúce tomu, že ste sa doteraz pravdepodobne dôkladne nezaoberali viac ako 100-stranovým odôvodnením vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky.

V prvom rade, Ústavný súd Slovenskej republiky sa zaoberal otázkou existencie viacerých zákonov, ktoré majú identický alebo veľmi podobný systém poskytovania náhrady za zriadenie vecného bremena a za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ako je systém poskytovania náhrad podľa zákona o tepelnej energetike. Z môjho pohľadu je zarážajúce, že ako bývalý minister životného prostredia (oblasť verejných vodovodov a verejných kanalizácií), ale i súčasný minister hospodárstva (oblasť energetiky - teplo, elektrina, plyn) tolerujete v oblasti Vašej pôsobnosti existenciu zákonov, ktorých systém náhrady označil Ústavný súd Slovenskej republiky v odôvodnení svojho nálezu za prežitok éry socializmu a za právne normy, ktoré patria do minulosti (body č. 78 a 79 odôvodnenia nálezu). Pritom, každý z dotknutých zákonov bol v období Vášho funkčného pôsobenia aspoň raz novelizovaný. Navyše, keď som sa, či už sám alebo v spolupráci s mojimi kolegami z hnutia OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLaNO-NOVA), snažil

v minulých volebných obdobiach o nápravu tohto protiústavného systému náhrad, ani Vy a ani Vaši kolegovia z vlády, či parlamentu, ste moje návrhy nepodporili. Ak by sa tak stalo, Ústavný súd Slovenskej republiky by nemusel konštatovať, že tieto zákony sú protiústavné, čo ani Vám nerobí dobré meno, keďže ste ich ako člen vlády SR schvaľovali a dokonca nepriamo obhajovali (vláda SR bola vedľajším účastníkom konania na strane odporcu) pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Vášmu tvrdeniu, že nie je potrebné vyvíjať akúkoľvek legislatívnu činnosť, pretože v Zbierke zákonov SR už zákon o tepelnej energetike bol upravený v zmysle judikátu Ústavného súdu Slovenskej republiky a tak je vec uzavretá, celkom nerozumiem, lebo práve naopak, Ústavný súd Slovenskej republiky požaduje zmenu platnej legislatívy, ak má byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Ako uviedol Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze PL ÚS 42/2015-105 z 12. októbra 2016 (bod č. 76 odôvodnenia nálezu): „[...]ústavný súd v záujme vnesenia právnej istoty do budúcej aplikácie podmienky „primeranej náhrady“ konštatuje, že riešenie využité v zákone o tepelnej energetike nemožno označiť za splnenie ústavnej podmienky. Aj čl. 20 ods. 4 ústavy v rozsahu podmienky „primeranej náhrady“ treba interpretovať v kontexte ústavného textu, teda v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorý ustanovuje implikovanú podmienku právnej istoty. Z čl. 20 ods. 4 ústavy v spojení s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy možno vyvodiť, že účelom úpravy čl. 20 ods. 4 ústavy je dať vlastníčkovi právnu istotu o výške primeranej úhrady za vyvolastnenie aj za nútené obmedzenie jeho vlastníckych práv. K právnej istote, akú má zaručiť ustanovenie čl. 20 ods. 4 ústavy, patrí aj istota o čase, kedy vlastník dostane primeranú náhradu. Zákonný odkaz na dohodu, ale aj subsidiárne ponechanie otázky primeranej náhrady na rozhodnutie súdu nespĺňa ani požiadavku vedomosti o výške primeranej náhrady, ani požiadavku včasnosti poznania okamihu, v ktorom vlastník dostane primeranú náhradu. Pritom účelom podmienky primeranej náhrady je ochrana vlastníka, ktorý podľa čl. 20 ods. 4 ústavy nemôže zostať v neistote, akú náhradu dostane ako primeranú za vyvolastnenie alebo nútené obmedzenie svojho vlastníctva a kedy túto náhradu dostane.“ a tiež, že (body č. 78 a 87 odôvodnenia nálezu): „Jednorazové plnenie ako jediný zákonný spôsob uplatnenia práva vlastníka na náhradu za vyvolastnený majetok do právneho poriadku Slovenskej republiky vniesli pramene práva so silou zákona v ére socializmu.[...] [...] Jednorazová náhrada poskytnutá vlastníkom za ich obmedzenie nemá (a priori nemôže mať) povahu primeranej náhrady za obmedzenie, ktorému sú podľa zákona podrobení.“.

Ústavný súd Slovenskej republiky teda úplne jasne spochybnil nielen formu náhrady (jednorazová náhrada), ale aj celý systém náhrad v zákone o tepelnej energetike a ďalších zákonoch, t.j. aj pokiaľ ide o čas a spôsob, akým a kedy sa vlastník nehnuteľnosti dopracuje k poznatku o primeranej náhrade za zriadenie vecného bremena na svojej nehnuteľnosti, resp. za nútené obmedzenie svojho vlastníckeho práva alebo za zriadenie ochranného alebo bezpečnostného pásma v okolí energetického zariadenia, resp. zariadenia iného typu (vodovod, kanalizácia, zariadenie elektronickej komunikácie).

S ohľadom na uvedené si Vás preto opätovne dovoľujem požiadať o odpoveď na moju otázku z predchádzajúcej interpelácie, či a kedy mieni Vaše ministerstvo novelizovať príslušné zákony v jeho pôsobnosti tak, aby zodpovedali kritériám, ktoré „v záujme vnesenia

právnej istoty do budúcej aplikácie podmienky primeranej náhrady“ vymedzil Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze PL ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016.

S novelizáciou viacerých dotknutých zákonov, ktoré príkladmo v odpovedi na moju interpeláciu aj uvádzate, súvisí aj spôsob, akým chce vláda SR odškodniť obyčajných ľudí – vlastníkov nehnuteľností za to, že im vinou ňou navrhnutej a do parlamentu predloženej legislatívy na schválenie vznikla škoda poskytovaním neprimeranej náhrady namiesto náhrady primeranej. Doterajšiu jednorazovú náhradu totiž Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol ako neprimeranú. Neobstojí podľa môjho názoru argument prezentovaný vládou SR počas konania pred Ústavným súdom, že doterajší systém jednorazovej náhrady je v poriadku, pretože inak by vznikli zvýšené náklady pre držiteľov povolenia, ktoré by sa následne prejavili v cenách energií, nakoľko je plne v rukách nominanta vlády SR na čele Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, aby nastavil tzv. oprávnené náklady a tvorbu fixnej a najmä variabilnej zložky ceny energií tak, aby sa to nestalo, pričom vláda SR má stále v rukách legislatívnu iniciatívu, ktorou takémuto navýšeniu môže zamedziť, ak by uvedený úrad na to nestačil.

Pokiaľ ide o Vaše tvrdenie uvedené v odpovedi na moju interpeláciu, že nie je potrebné zaoberať sa ustanoveniami iných zákonov, pokiaľ aj vo vzťahu k nim Ústavný súd Slovenskej republiky výslovne neuvedie, že sú protiústavné, nazdávam sa, že takýto prístup by viedol nielen k zvýšenému nápadu na personálne poddimenzovaný Ústavný súd Slovenskej republiky, ale bol by fackou do tváre všetkým obyčajným ľuďom – vlastníkom nehnuteľností, ktorí sú v iných oblastiach sieťových rozvodov ako je tepelná energetika stále odkázaní na systém jednorazovej náhrady, hoci takýto systém označil Ústavný súd Slovenskej republiky za protiústavný bez ohľadu na to, či ide o zákon o tepelnej energetike alebo iný zákon. Pritom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodoval v merite veci v pléne, a teda nejde len o názor jedného senátu tohto súdu na danú vec, ale o názor celého súdu na problematiku primeranej náhrady.

Na základe vyššie uvedeného sa preto na Vás obraciam formou tejto interpelácie a dovoľujem si Vás požiadať o vysvetlenie a zodpovedanie nasledujúcich otázok:

1. *Považujete za správne, že ste legislatívne nečinný, hoci Ústavný súd Slovenskej republiky označil viaceré zákony v pôsobnosti Vášho ministerstva za pozostatky z éry socializmu a za právne normy, ktoré patria do minulosti?*
2. *Kedy mienite novelizovať zákony v pôsobnosti Vášho ministerstva, ktorých obsahom je protiústavné riešenie systému náhrad poskytovaných vlastníkom nehnuteľností za zriadenie vecného bremena, ochranného či bezpečnostného pásma v okolí energetického zdroja a za nútené obmedzenie ich vlastníctva, ako to konštatoval Ústavný súd Slovenskej republiky?*
3. *Ako mienite odškodniť vlastníkov nehnuteľností za obdobie, kedy boli v platnosti aj Vami schválené protiústavné normy a títo ľudia namiesto primeranej náhrady dostávali neprimeranú jednorazovú náhradu?*
4. *Akým spôsobom chcete v spolupráci s Úradom pre reguláciu sieťových odvetví zabezpečiť, aby si držiteľia povolení nezohľadňovali poskytovanie náhrad vlastníkom dotknutých nehnuteľností v cenách energií, resp. v oprávnených nákladoch, ktoré sa následne môžu premietnuť do ceny energií?*

5. Podporíte legislatívne návrhy v parlamente, a to aj zo strany opozičných poslancov parlamentu, ktorých snahou bude novelizovať zákony v pôsobnosti Vášho ministerstva tak, aby boli v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky PL ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016 a jeho odôvodnením?

S úctou

Martin Fecko

Vážený pán
Peter Žiga
minister hospodárstva Slovenskej republiky
Mierová 19
827 15 Bratislava